

Sporeblodbien – genopdaget i Danmark efter 61 år

Christina Kaaber-Bühler (Vordingborg Kommune), mobiltlf.: 51 31 60 27

Henning Bang Madsen (Københavns Universitet), mobiltlf.: 40 87 91 98

Claus Rasmussen (Aarhus Universitet), mobiltlf.: 22 59 76 79

- **Sporeblodbien** (*Sphecodes spinulosus*) er en redeparasit der udelukkende snylter på den i Danmark *ekstremt sjældne rustsmalbi* (*Lasioglossum xanthopus*), der også er vores største smalbi.
- Sporeblodbi er derfor i **endnu højere grad end rustsmalbi ekstrem sjælden**, da den er afhængig af forekomsten af dens vært.
- Redeparsitter som blodbier (slægten *Sphecodes*) samler ikke selv pollen fra blomster, men har specialiseret sig i at **snylte på redebyggende bier**, ved i et ubevogtet øjeblik at lægge æg i værtens rede. Når blodbiens larve klækkes, dræber den værtens larve og lever af værtens proviant af pollen og nektar (kaldet bibrød).
- Blodbiernes navn stammer ikke fra deres barbariske adfærd, men derimod den smukke, røde bagkrop. Da blodbier ikke selv samler pollen, er de sparsomt behårede og kan overfladisk ligne en hveps.
- Navnet sporeblodbi refererer til en **række sporer** langs skinnebenene på bagerste benpar hos hannerne.
- Sporeblodbien har sin hovedudbredelse i Syd-, Mellem- og Østeuropa og når nordpå til det sydlige Skandinavien (Skåne i Sverige). Fra Danmark er arten tidligere kun kendt fra to lokaliteter, ved fund af to hanner fra **Nekselø i 1940** i det nordvestlige Sjælland og en hun fra **Arnager på Bornholm i 1958**. Fra Sverige kendes den kun fra en lille population ved Landskrona i Skåne og er på den svenske rødliste vurderet som kritisk truet. Arten er ligeledes kritisk truet i det nordlige Tyskland (Slesvig-Holsten) og i Holland, og regnes for sjælden i europæisk fredningssammenhæng (EU rødlisten).
- Sporeblodbi er parasit på rustsmalbi og lever derfor samme steder som værtten, dvs. de truede **tørre blomsterrige overdrevsområder**, lysåbne skove og skovkanter, ruderater og lignende levesteder. Det nye danske fund fra Møn er da netop også fra det blomsterrige overdrev Hundevæng, på den sydøstlige del af Høje Møn.
- De voksne bier flyver fra slutningen af maj til ind i juli måned.
- Det er **spektakulært at sporeblodbien findes på Møn** og formentlig "altid" har været der, men hidtil er blevet overset grundet ringe viden om øens bifauna. Sporeblodbien er desværre **ekstremt sjælden** og vi har kun set en enkelt han ved Hundevæng overdrevet den 17. juni i forbindelse med et studie af de vilde bier på Møn. Fundet blev gjort af entomologen **Jesper Melchior**, der i sin hverdag er IT-udvikler, men har studier af bier som "bibeskæftigelse" i hans sparsomme fritid som far til fire mindre børn.
- Møn, de omkringliggende øer og vandområder blev den 14. juni 2017 optaget i UNESCOs verdensomspændende netværk af biosfæreområder. Med udnævnelsen udpeger UNESCO **Møns natur til at være i verdensklasse** og anerkender lokalbefolkningens forslag til at arbejde i samspil med naturen. Møn Biosfæreområdet træder dermed ind i et fornemt internationalt selskab af biosfærereservater og er en del af UNESCOs program "Man and the Biosphere".

- **Hvorfor netop på Møn?** Øen har, sammen med en **rig og varieret natur**, en gunstig placering i det sydøstlige Danmark, hvor der er gode levesteder for mange arter af insekter. Møn er da således også eneste nuværende danske levested for flere arter af insekter og planter, bl.a. den smukke sommerfugl sortplettet blåfugl (*Maculinea arion*), timiankøllesværmer (*Zygaena purpuralis*), og alene ved Møns klint finder man 18 forskellige orkidéarter.
- **Møn udgør** (sammen med en lille population i Landskrona i Skåne) **sporeblodbiens absolut nordligste punkt for dens udbredelse**, hvilket bør fastholdes ved plejetiltag der understøtter vores danske bestand af værten rustsmalbier og derved også sporeblodbier. Det vi ser er en af de sidste små **rester af en nordlig genpulje** for artens nuværende europæiske udbredelse.
- I Europæisk sammenhæng er det glædeligt at arten endnu findes i den nordlige del af udbredelsen og i dansk sammenhæng kan vi på trods af generelt svære kår for bierne, glæde os over at **det endnu ikke er for sent at hjælpe den og andre rester af meget sjældne bier i Danmark**, som bl.a. guldbuksebien, der ligeledes overraskende blev genfundet fra Samsø i 2018, efter mere end 80 års fravær i Danmark.
- De seneste to års genfund af to meget sjældne bier er et godt eksempel på, at vi ikke ved nok om de danske bier: **De kunne være helt forsvundet uden vi nogensinde havde bemærket det.**
- Sporeblodbien kendes fra de andre danske arter af blodbier på de markante særprægede sporer på hannernes bagben og ved at begge køn har en kantet liste øverst på hovedet.
- Fundet blev gjort med støtte fra Vordingborg Kommune og 15. Juni Fonden.
- For et udvalg af danske bier, se den nye plakat med vilde bier:
<https://www1.bio.ku.dk/nyheder/pressemeddelelser/plakat-med-vilde-danske-bier/>

